

VERSLAG AUDIOSHOW ACTIEF/PASSIEF

Op zaterdag 29 mei 2010 komt er 's middags een echtpaar binnen in het filiaal van HoboHiFi in Alphen aan den Rijn. Ze komen speciaal voor de audioshow actief/passief, zo blijkt en helemaal uit Hengelo. De luisterbank is net vrijgekomen en ze kunnen gaan zitten. Gastheer en filiaalmanager Aad verstrekt ze verse koffie. Er staan twee paar grote luidsprekers opgesteld, een paar antracietkleurige Monitor Audio PL300 en nog een paar bordeaux rode. Wat er toen gebeurde geloof je vast niet...

De ombouw

De twee speakersets zijn gedurende langere tijd in huize AudioSense geweest voor de ombouw. Op een manier dat ze na de show weer in originele staat gebracht kunnen worden. Eerst de hardware ombouw van de speakers; het omzeilen van het wisselfilter. Vervolgens de software verwerking: de luidsprekerunits werden met de speciale software en gekalibreerde microfoon aan een 'vrije veld meting' onderworpen (een Fourier analyse). Met het meetresultaat werd een wisselfilter ontworpen waarbij de units maximaal presteren, een lineaire fase filter met filterhellingen van 96dB/octaaf. In het tijdsdomein wordt gecorrigeerd én ook in het frequentiedomein. Met als resultaat een zeer vlak frequentieverloop, omdat dit opener klinkt dan een lineaalgladde karakteristiek. 'Opener' betekent in dit geval een diepere soundstage en meer los van de speakers en de ruimte waarin de speakers staan. Na het ontwerpen van het filter werd er naar veel muziek geluisterd om te bepalen of het resultaat geschikt is voor de show.

Versterkers gezocht!

Bij een actief driewegsysteem zijn zes eindversterkers noodzakelijk, dit mogen ook drie stereo eindversterkers zijn. De twee winkels, ofschoon allebei met een uitgebreid assortiment, hadden niet zo'n voorraad beschikbaar van drie dezelfde High-End versterkers. Gelukkig kon de importeur More Music bijspringen met drie maal de Pass X150 in Zwolle en drie maal de Primare A33.2 in Alphen.

De show

In Zwolle was een luisterruimte beschikbaar voor de actieve opstelling en nog een ruimte voor de passieve. Dat was prettig omdat het af en toe zo druk was dat niet alle bezoekers in dezelfde ruimte pasten. De actieve set was ingezet als een enorme upgrade voor de passieve, om te horen dat duurder in dit geval ook echt beter is. Nou, dat was wel duidelijk! De 'actieve ruimte' in Zwolle heeft een behoorlijk probleem in het laag, twee pieken van >8dB

Wat eraan vooraf ging

Al een paar jaar droom ik van een set-up om de kwaliteit van DEQX goed te kunnen laten horen. DEQX, wat is dat ook al weer? In het januarinumnummer van HVT dit jaar is dat uitgebreid uiteengezet. Samengevat: het is een actief digitaal wisselfilter, een dac, een voorversterker en kamerakoestiekcorrectie, allemaal in één apparaat. In te stellen met speciale software. Om dit apparaat toe te passen is bijvoorbeeld een drieweg luidsprekerbox noodzakelijk, maar dan zonder wisselfilter. En die is niet beschikbaar. Ik bedacht dat het heel mooi zou zijn om twee paar van een zeer goede fabrieksspeaker, type High-End te gebruiken. Eén paar origineel laten en het andere paar ombouwen naar een actief systeem met DEQX. Dan moet het wisselfilter uitgeschakeld worden, de aansluitingen van de speakers moeten rechtstreeks op de luidsprekerunits gemonteerd worden.

Leuk bedacht, maar vind maar eens een importeur die het toestaat aan 'zijn' producten te sleutelen. Sterker nog, waarom ingrijpend deze te veranderen? En dan bestaat volgens sommigen – geheel onterecht – ook nog het gevaar dat het originele product in diskrediet gebracht wordt wanneer de actieve beter klinkt. Twee importeurs en twee winkels reageerden echter direct zeer positief. Zodoende stelde HanzeHiFi in Zwolle de Sonics Allegro luidspreker ter beschikking en de importeur en HoboHiFi in Alphen a/d Rijn de Monitor Audio PL300. Zonder dat de eigenaren van deze speakers een DEQX systeem vooraf hadden gehoord: dat wordt spannend.

rond 50Hz. Daardoor klinkt een 'normaal' systeem bij een wat hoger geluidsvolume vermoeiend door grote druk in het lage register. Bepaalde bastonen klinken veel te luid. Met de DEQX software zijn deze pieken in ca. 10 minuten tijd af te vlakken met als resultaat een relaxte weergave waarbij het geluidsvolume zonder problemen veel hoger gezet kan worden. Via de afstandbediening werd het resultaat gedemonstreerd; met en zonder correctie. Het resultaat was verbluffend.

In Alphen was er één grote ruimte beschikbaar, zonder noemenswaardige laagproblemen.

Daar konden de twee paar imposante Monitor Audio PL300 speakers naast elkaar staan en werd er omgeschakeld van passief naar actief en vice versa door een paar interlinks en een paar ls-kabels om te zetten. Muziek werd beluisterd via streaming van muziekbestanden (w.o. 24-bit/96kHz) naar de Slimdevices Transporter of via een CD-speler. In Alphen konden meegebrachte CD's worden beluisterd via de Primare CD31, in Zwolle via de zeer fraaie dCS Puccini.

Hoe klinkt dat nu?

Sommige bezoekers hoorden na overschakelen bij de eerste klanken al grote verschillen. Het eerste drietal heren dat op vrijdag in Alphen verscheen, keken me na omzeten van de bekabeling naar actief aan met een gezicht van 'is dat nou alles'? Ik bleef rustig, wetende dat er zo meteen iets gaat gebeuren in hun hoofden. Nog een nummer, eerst actief dan passief. Daarna nog een nummer, eerst passief dan actief. Gaandeweg hoort het drietal steeds meer verschil en wordt steeds geestdriftiger. Hoe langer je luistert, hoe groter de hoorbare verschillen. De meest verrassende demo was op een avond, waarop het heel rustig was met slechts één bezoeker. Hij vertelde me van ruigere muziek te houden. Laat ik nu net van 'Rage Against The Machine' het nummer 'Killing In The Name' op mijn harde schijf hebben staan! De passieve speaker liet het nummer knallen in de ruimte, prachtig, het stond als een huis. Mijn verwachting was dat de meer kleurende passieve speaker hier misschien wel mooier zou klinken. Niets bleek minder waar. Na overschakelen naar actief klonk het vele malen mooier.

Schoner, strakker, ruimtelijker, dynamischer etcetera. En als bonus, het kon nog een stuk harder zonder te irriteren! Bij het Requiem van Rutter was duidelijk dat het DEQX

systeem ruimtelijker en schoner klinkt, gitarist Jim Hall laat je het concert bijwonen op de CD Panorama. Zeker de live opnamen zijn zo spannend, met de akoestiek van de locatie erbij. Weather Report 8:30 met Jacco Pastorius' bass solo is indrukwekkend en brengt je met weemoed terug in de tijd en in de zaal. Grootste gemene deler in opmerkingen was dat het met DEQX schoner, gecontroleerder, ruimtelijker en natuurlijker klinkt.

En de mevrouw uit Hengelo?

Zij werd superenthousiast en kon treffend verwoorden waarom de actieve naar haar mening zoveel beter klonk; "de passieve klinkt als een mooi plasma beeldscherm, de actieve als een 3D-scherm. De diepte is enorm. De passieve klinkt duf, saai, bij de actieve is het beeld holografisch, je kan zo om de instrumenten heen lopen." Ze stond erop een test te ondergaan, verliet tijdelijk de winkel en ik zou dan of de passieve of de actieve set aansluiten. 'Blind' zou ze dan luisteren naar een onbekend muziekstuk; het was evident. Je had erbij moeten zijn.

Met dank aan de heren van Hanze (Johan, Harm, Wilco & Jaap), aan Hobohifi (Hans Peter, Aad, Ronald & Laurens) en Monitor Audio (Nick & Lex).

Rudo Meijer
AudioSense

De essentie van een versterker?

Zonder een goede versterker kan zelfs de beste luidspreker niet laten horen wat hij kan. Maar wat is nu een goede versterker? Er is genoeg "informatie" te vinden in de folders en op internet. Kun je daar je keuze op baseren? Wij als luidsprekerspecialisten kunnen precies aangeven wat een versterker moet kunnen. Wij hebben ons leveringsprogramma beperkt tot versterkers en spelers die geen overbodige en zinloze opties bevatten. Ook over kabels, spikes en andere accessoires kunnen we zin van die omzitt scheiden. Kom eens naar een van de winkels om "ouderwets" geholpen te worden aan een goed advies.

SPEAKER & CO

SPEAKERLAND

VOLUME

Haarlem, Janweg 37, 023 532 02 30.
 Rotterdam, Borgweg 283, 010 467 27 77
 Oss (Speakerland), Smeltsteel 21, 0112-64 78 50

www.speakersandco.nl | www.speakerland.nl